

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ : ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

Општи циљ програма

- Циљ је да ученици упознају себе, природу и друштвено окружење и да развију способност за одговоран живот у том окружењу;
- Развијање позитивног става према школи.

Посебни циљеви програма

- да путем разноврсних активности у школи и ван школе оспособљава ученике за разумијевање основних међуљудских и друштвених односа у одјељенској заједници, у школи, породици и друштвеној средини;
- да преко константног рада обезбиди сигурно и активно учешће у саобраћају;
- да непосредним учењем и организованим радом у одржавању реда и чистоће у учионици, школи, школском дворишту, кући, стекну радне навике и културу рада, хигијенске навике и навике рада организованог по плану;
- да оспособљава ученике за разумијевање природних појава, међусобну условљеност и повезаност живе и неживе природе;
- да преко постојећих искустава и знања стечених у школи ученици стекну потпуније представе о изгледу околине и мјеста.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Упознавање школе	9
2. Упознавање породице	9
3. Саобраћај у мјесту и околини	7
4. Оријентација у времену и простору	12
5. Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту	8
6. Биљке и животиње моје околине	12

Оперативни циљеви/Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Упознавање школе (9)		
Ученик треба да : <ul style="list-style-type: none">• да пронађе податке о личности по којој је школа добила име;• да препозна вријеме и значај те личности за вријеме у коме	<ul style="list-style-type: none">• Име школе;• Из прошлости школе;• Живот и рад у школи.	Српски језик (садржаји из књижевности). Ликовна култура (цртање, модели објеката – макете, моделовање тродимензионалних

<p>је живјела;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да наброји запослене у школи; • да идентификује њихове дужности и обавезе; • да идентификује правилан однос према раду. 		облика).
Тема 2: Упознавање породице (9)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да идентификује чланове шире породице; • да објасни односе међу члановима породице; • да објасни живот у згради, кућни ред и чување заједничких просторија; • да објасни појмове рад, зарада и новац, и однос према томе; • да планира правилно кориштење времена; • да објасни начин исхране и њеног значаја за здравље; • да буде у стању да се оријентише за кухињским столом по принципу часовника. 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја породица. • Зграда са више станова. • Рад, зарада и новац. • Радни дан и слободно вријеме ученика. • Исхрана • Сналажење за кухињским столом. 	Српски језик (садржаји из књижевности и културе изражавања). Ликовна култура (цртање, модели објеката, моделовање тродимензионалних облика).
Тема 3: Саобраћај у мјесту и околини (7)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да наброји врсте саобраћаја и саобраћајних средстава; • да објасни понашање дјецe и путника у саобраћају; • да идентификује опасности на путу; • да познаје основне и споредне оријентире на путевима које користи; • да препознаје хитну помоћ и полицију по звуку; • да објасни пружање прве помоћи повријеђенима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја породица • Врсте саобраћаја • Опасност на путу • Саобраћајни оријентире и знакови. 	Ликовна култура (моделовање тродимензионалних облика).
Тема 4: Оријентација у времену и простору (12)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да препознаје и наброји стране свијета; • да именује стране свијета према Сунцу; • да објасни дан, сат и минут; • да објасни зашто служи компас и часовник; • да именује називе мјесеци у 	<ul style="list-style-type: none"> • Оријентација у простору; • Оријентација у времену; • Године и мјесеци у години. 	Ликовна култура (цртање-рељефни цртежи, лијепљење).

<p>години;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да идентификује број дана у мјесецу и датуме; • да користи календар; • да разликује школску од календарске године. 		
<p>Тема 5: Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту (8)</p>		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да именује воде у мјесту и околини; • да именује извор, врело,поток, ријека, лијева и десна обала, ријечно корито и ушће; • да објасни разлику између ријеке,баре и језера; • да објасни заштиту и корист од вода; • да наброји насеља; • да објасни разлику између села и града; • да објасни назив и сједиште општине; • да наброји и зна гдје се налазе значајнији објекти и установе у мјесту; • да објасни значај фабрика и установа за мјесто; • да објасни прошлост мјеста и околине. 	<ul style="list-style-type: none"> • Облици рељефа ближе околине. • Воде у мјесту и околини. • Насеља • Моја општина • Предузећа и установе у мјесту. • Прошлост мјеста и околине. 	<p>Ликовна култура (модел објеката, моделовање тродимензионалних облика).</p> <p>Српски језик (садржаји из књижевности и културе изражавања).</p>
<p>Тема 6: Биљке и животиње моје околине (12)</p>		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да наброји биљке околине; • да идентификује изглед,гајење и користи од биљака; • да именује групе биљака; • да објасни основне функције дијелова биљака; • да идентификује назив и изглед домаћих животиња; • да именује подјелу по групама домаћих животиња и њихов начин живота; • да наброји користи од домаћих животиња; • да објасни начин живота и исхране и бриге о здрављу животиња, ветеринар; • да идентификује дивље животиње и птице; • да објасни подјеле на дивљач и звијери; 	<ul style="list-style-type: none"> • Биљке околине; • Дијелови биљке; • Животињски свијет околине; • Домаће животиње; • Дивље животиње; • Птице; • Јединство живе природе. 	<p>Ликовна култура (цртање, моделовање тродимензионалних облика).</p> <p>Музичка култура (музичке игре).</p> <p>Српски језик (садржаји из књижевности и културе изражавања).</p>

<ul style="list-style-type: none"> • да наброји користи и штете од дивљих животиња и начин заштите; • да наброји птице околине; • да објасни разлику између птица грабљивица и корисних птица; • да објасни међусобну повезаност биљног и животињског свијета околине. 		
Тема 7: Оријентација у времену и простору (15)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да објасни значај Сунца и топлоте за живот на земљи; • да објасни користи и заштиту од штетног зрачења; • да наброји гдје све има воде у природи; • да објасни да без воде нема живота; • да наброји особине воде; • да објасни шта се догађа загријавањем и хлађењем воде; • да наброји три и да дефинише три агрегатна стања воде; • да објасни кружење воде у природи и утицај вјетра на испаравање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Сунце • Вода • Распрострањеност воде. • Особине воде • Загријавање и хлађење воде. • Стање воде. • Кружење воде у природи. 	<p>Ликовна култура (цртање, моделовање тродимензионалних облика).</p>

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- да би ученик могао у потпуности пратити и савладати програм, неопходно је припремити наставна средства која најбоље одговарају перцепцији чула додира и слуха а понекад и мириса (природна средства, модели биљака и животиња);
- модели биљака и животиња, рељефни цртежи, наставни листови, Брајева машина;
- посветити доста пажње (у сарадњи са родитељима) да се ученик што боље сналази за кухињским столом и да самостално користи прибор за јело;
- ученици би требало да, поред основних оријентира при кретању у свом мјесту, познају и поједине споредне оријентире (поједине зграде, изворе звука, врсте подлоге по којој се крећу и сл.);
- макета мјеста, појединих насеља и зграда, рељеф околине;
- сваку прилику искористити за побољшање самосталног кретања слијепих ученика као и кретања уз помоћ пратиоца;
- уколико наставник не посједује макету мјеста или рељеф околине, неопходно је прибећи импровизацији у оквиру постојећих наставних средстава и дидактичког материјала како би ученици донекле имали представе о области коју обрађују;
- приликом обраде садржаја пожељно је што више времена провести на отвореном простору.